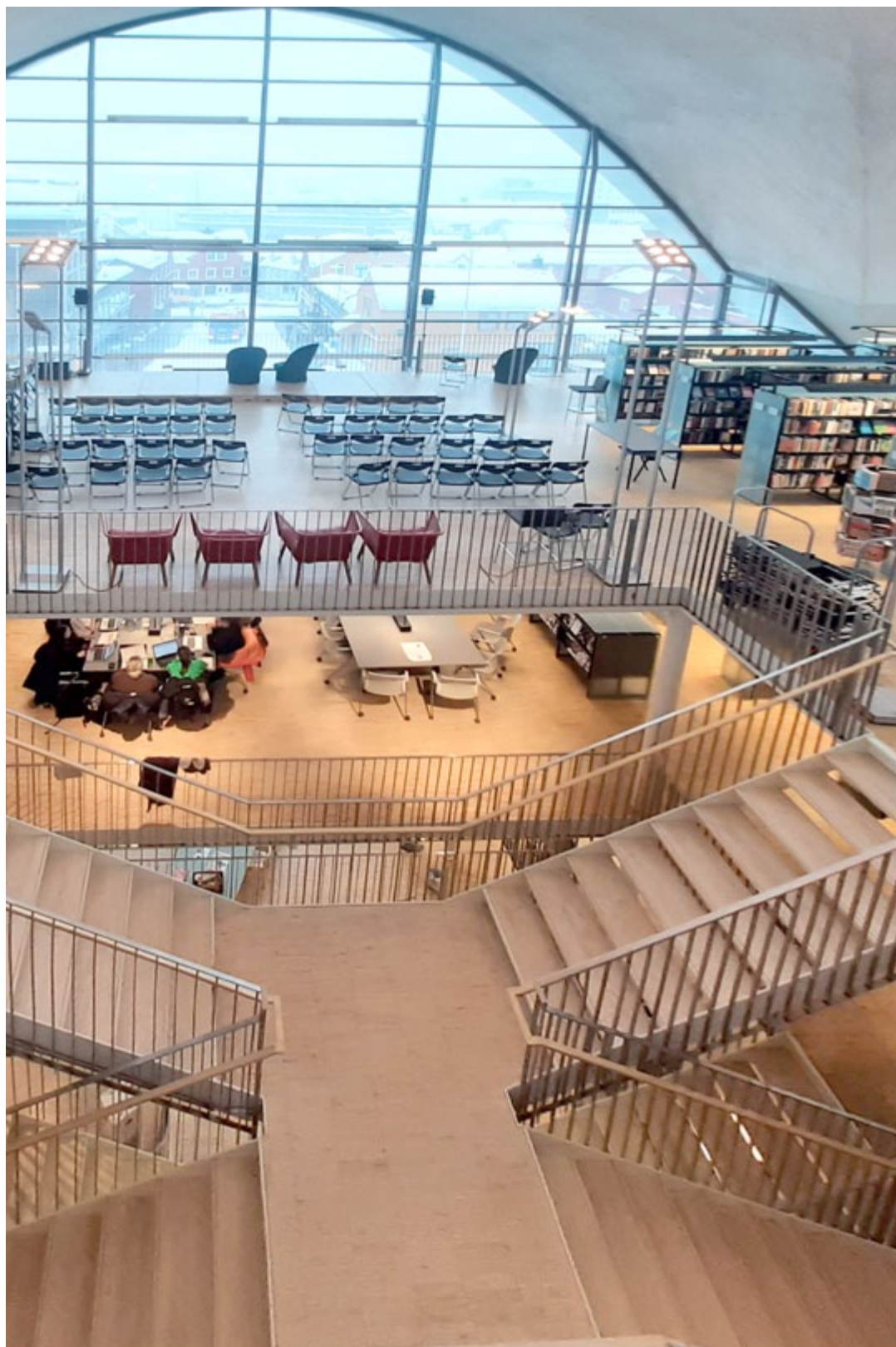

Dostrzegacz Biblioteczny

Pismo informacyjne Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

nr 2
(110)
2023

Redakcja

Paweł Kordybacha (red.)

Lidia Głębińska (sekr. red.)

Joanna Chapska

Nina Dąbrowska

Kamila Rudnicka

Paweł D. Znamierowski

Redakcja zastrzega sobie prawo do wyboru materiału, opracowania redakcyjnego i adyustacji tekstu.

email: dostrzegaczbiblioteczny@gmail.com

telefon: 81 528 74 21

ISSN 1732-4823

Spis treści

Z Biblioteką w tysiące podróży w nieznane	3
Mediateka – nowa siedziba Biblioteki Miejskiej w Puławach	6
Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie (1948-2023) : jubileusz 75-lecia placówki . Nadanie imienia Aleksandra Szeptyckiego	9
Bibliotekarki – ogrodniczki w gminie Trawniki	12
XX Ogólnopolski Tydzień Bibliotek w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie	14
Job Shadowing na dalekiej Północy – wizyta bibliotekarzy w Bibliotece Publicznej i Archiwum miasta Tromsø w Norwegii	16
Job shadowing w Bułgarii – Biblioteka Narodowa w Płowdiwie	18
Subiektywny Kalejdoskop Biblioteczny	20

Na okładce Biblioteka w Tromsø

Z Biblioteką w tysiące podróży w nieznane

O tym, jak w Gminnej Bibliotece Publicznej im. Kajetana Sawczuka w Konstancynie realizowano projekt z BLISKO

Od marca 2022 r. Gminna Biblioteka Publiczna im. Kajetana Sawczuka w Konstancynie, realizuje projekt pt. **Z Biblioteką w tysiące podróży w nieznane** w ramach Priorytetu 1: Poprawa oferty bibliotek publicznych. Kierunek interwencji 4.1. *BLISKO – Biblioteka | Lokalność | Inicjatywy | Społeczność | Kooperacja | Odolność*, z **Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0**, na który biblioteka otrzymała na dwuletnie działania dofinansowanie w kwocie 137 500,00 zł.

Celem podejmowanych działań jest wzmocnienie roli biblioteki jako „trzeciego miejsca”, jednoczącego społeczność lokalną działaniami kulturalnymi poprzez:

1. rozwijanie lokalnych partnerstw;
2. wzmacnianie kompetencji pracowników bibliotek, pozwalających na rozpoznanie potrzeb i potencjału kulturowego członków lokalnych społeczności;
3. wymianę doświadczeń z innymi beneficjentami w skali kraju;
4. włączenie nowych środowisk w działalność biblioteki i aktywizację społeczności lokalnej.

Przewodnikami literackimi projektu *Z Biblioteką w tysiące podróży w nieznane* są utwory literackie, które zabierają odbiorców projektu w pięć podróży, są to:

„Mistrz” Andy’ego Andrewsa – podróż empiryczna: *Jak robią to inni*,

„Chłopi” Władysława Reymonta – podróż kulturalna: *Dziedzictwo przodków*

„Ryjówka Przeznaczenia” Tomasza Samojlika – podróż humanitarna: *Nie mogę żyć bez ludzi i natury*

„Pan Samochodzik” Zbigniewa Nienackiego – podróż lateralna: *Na przekór schematom*,

„Alicja w Krainie Czarów” Lewisa Carrolla – podróż w czasie i przestrzeni: *Biblioteka Twoim trzecim miejscem*.

Zespół naszej biblioteki ma już na swoim koncie zrealizowane projekty ze środków zewnętrznych, ale BLISKO to pierwszy tak duży projekt – duży zarówno pod względem finansowym, jak i mnogości działań i aktywności.

W pierwszym roku realizację projektu rozpoczęliśmy od zawiązania partnerstw z lokalnymi instytucjami i organizacjami. Były to: Zespół Szkolno-Przedszkolny w Konstancynie, Zespół Ludowy „Pawłowianki” z Gminnego Centrum Kultury w Janowie Podlaskim, Warsztat Terapii Zajęciowej w Konstancynie, Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Konstancynowskiej, Koło Gospodyń Wiejskich w Konstancynie „Super Babeczki”, Gminne Centrum Kultury w Konstancynie oraz Biblioteka Akademii Białskiej. Z organizacjami tymi przeprowadziłyśmy wiele działań i wspólnie uczestniczyłyśmy w szkoleniach i wyjazdach. Okazją do bliższego poznania się partnerów, był udział w grze symulacyjnej *Archipelag*, którą moderował pan Marcin z *Games Development Mitzner I Reszta*. Podczas gry, jako budowniczości nowego państwa, musieliśmy wspólnie podejmować decyzje dotyczące przyszłości wyspy.

Kolejne okazje do rozmów, wymiany doświadczeń i zacieśniania kontaktów stwarzały wspólne podróże. We wrześniu udałyśmy się do Kotliny Kłodzkiej na pięciodniowy wyjazd studyjny by zobaczyć *Jak robią to inni*. W wyjeździe uczestniczyło 20 osób, były to przedstawicielki partnerstw i bibliotekarki z powiatu białskiego. Odwiedziłyśmy dolnośląskie biblioteki: w Długopolu Zdroju, w której dużą grupę czytelników stanowią kuracjusze sanatorium oraz biblioteki w Strzelinie i Wiązowie (biblioteki z I naboru programu BLISKO). Uczestniczyłyśmy także w szkoleniach przygotowanych przez partnera – Bibliotekę Akademii Białskiej (o różnorodności i stereotypach) i wolontariuszy z Fundacji Euroweek. Spotkania były prowadzone w języku angielskim, ale dla otwartej i pozytywnie nastawionej grupy nie stanowiło to żad-

nej bariery. Wzięliśmy też udział w warsztatach czerpania papieru w Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju, zwiedziliśmy Jaskinię Niedźwiedzia w Kletnie oraz zdobyliśmy najwyższy szczyt Gór Stołowych – Szczeliniec Wielki.

W kolejną „kulturalną podróż” uczestnicy projektu wyruszyli do Warszawy. Zwiedzili Muzeum Archidiecezji Warszawskiej (wystawy: *Sakrum i profanum* oraz malarstwa Zdzisława Beksińskiego, Stanisława Koguciuka i Agaty Józwiak) i obejrzeni sztukę pt. „Obserwuję Cię” w Teatrze Scena Współczesna. W Warszawie była okazja do spotkania z tutorką panią Anią i rozmowy w większym gronie o wpływie projektu na lokalną społeczność.

Fakt udziału biblioteki w projekcie umożliwił zorganizowanie w Konstancynie, na najwyższym poziomie, cyklu szkoleń, które poprowadzili trenerzy z Good Books, z czego skorzystało wielu bibliotekarzy z powiatu białskiego oraz przedstawiciele partnerskich instytucji i organizacji, a także czytelnicy (8 szkoleń było dedykowanych bibliotekarzom i partnerom, natomiast w 2 uczestniczyli czytelnicy). Wszyscy zainteresowani mogli wziąć udział w różnorodnych warsztatach podczas *Rodzinnego Pikniku* w czerwcu 2022 r. oraz *Pikniku „Z Biblioteką w tysiące podróży w nieznaną”* w sierpniu 2022 r. Na piknikach mieszkańcy gminy Konstancyna mieli okazję zapoznać się z ofertą biblioteki czy uczestniczyć w wielu aktywnościach nawiązujących do przewodnich utworów literackich. Warsztaty przygotowali i poprowadzili:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Konstancynie – gry, zabawy, quizy, fotobudki;
- Zespół Ludowy „Pawłowianki” z Gminnego Centrum Kultury w Janowie Podlaskim – nauka ludowych przyśpiewek, prezentacja podlaskiego stroju ludowego, rozpoznawanie i właściwości ziół;
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Konstancynie – wykonanie dekoracji techniką *String Art*;
- Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Konstancynowskiej – prezentacja *Rocznika Konstancynowskiego*,

wykonywanie włóczkowych laleczek;

- Koło Gospodyń Wiejskich w Konstancynie „Super Babeczki” – tworzenie kwiatów z krepiny;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Derle – nawijanie włóczki i prezentacja akcesoriów do tkania;
- Gminne Centrum Kultury w Konstancynie – wykonanie z makramy breloczków do kluczy;
- Fundacja Wielkiej Matki – malowanie na wodzie (technika Ebru);
- Gminna Biblioteka Publiczna im. Kajetana Sawczuka w Konstancynie – wydruki 3D, biblioteka na kocyku, kieszonki kapusty, lepienie pierogów. Zaprezentowały się też kluby działające przy bibliotece: Klub Młodzi Duchem i Góry, Dyskusyjny Klub Książki, Klub Genealogiczny, Klub Kolekcjonerów i Kolekcjonerów Pocztovek.

Wieczorem uczestników pikniku zachwylił niecodzienny spektakl malowany piaskiem pt. „Alicja w Krainie Czarów” (Fundacji Wielkiej Matki).

Dzięki projektowi w naszym otoczeniu pojawiły się kwietne łączki, które zasiały przedszkolaki przy przedszkolu oraz czytelnicy przed biblioteką i w przydomowych ogródkach, z rozdanych na pikniku 300 saszetek z nasionami. Powstały kreatywne interpretacje postaci literackich, za które przebierali się czytelnicy biorący udział w konkursie „Przebranie za postać literacką” (była wersja stacjonarna i on-line). Zebrano książki w akcji „Sadzonka za książkę” (dęby przekazało Nadleśnictwo Biała Podlaska, a książki ofiarowane w akcji zostały przekazane do placówki „Wspólny Świat”). Przekazano karmę do Schroniska dla Zwierząt „Azyl” za środki zebrane podczas akcji „Pomaganie przez czytanie” (za czas przeznaczony na czytanie zapłacił sponsor – lokalny przedsiębiorca). Odbędzie się również spotkanie z autorką serii książek „Walenty i spółka” panią Moniką Oworuszko, a do rąk czytelników trafiła książka pt. „Jaka była Twoja bajka?”, która jest pokonkursowym zbiorem bajek opowiada-

nych przez lata w rodzinach oraz historie napisane przez naszych czytelników (wszystkie utwory nagrano też w wersji audio).

Jednym z działań było przeprowadzenie diagnozy potrzeb społecznych. Wspólnie z partnerami wysłuchaliśmy głosów młodzieży oraz starszych odbiorców działań kulturalnych i na tej podstawie na początku 2023 roku ogłoszony został konkurs na inicjatywy lokalne, do którego zaproszono organizacje i grupy nieformalne, by zrealizowały swoje pomysły. Do konkursu zakwalifikowano 6 działań, które będą realizowane do października 2023 roku.

Oprócz projektów oddolnych, w drugim roku realizacji projektu BLISKO, partnerzy i bibliotekarze ponownie spotkają się na szkoleniach, spotkaniach partnerów oraz na wyjeździe studyjnym (w planie są odwiedziny biblioteki z pierwszego naboru w Ustroniu Morskim).

W 2023 roku naszym przewodnikiem będzie „Pan Samochodzik” Zbigniewa Nienackiego. Podczas podróży lateralnej przełamiemy stereotypy i będziemy postępować *Na przekór schematom*, a działania realizowane przez bibliotekę będą związane z literaturą pełną tajemnic i zagadek.

A jak czuje się koordynator takiego projektu?

Ano tak, jakby jeździł na rollercoasterze siedem dni w tygodniu, często więcej niż osiem godzin dziennie, tylko z przerwą na zmianę wagonika. Koordynowanie takiego projektu wymaga dużo samodyscypliny, wyrzeczeń w sferze osobistej, nie oszczędza stresu i potknięć. Ale jest też tak, że projekt BLISKO mobilizuje, a właściwie zmusza do wyjścia ze strefy komfortu,

otwiera oczy na lokalne środowisko, stawia na naszej drodze ludzi, na których możemy liczyć i wspólnie działać, tworzyć, pracować i wymieniać się pomysłami i doświadczeniami. Nie bez znaczenia jest dla mnie w tym czasie wsparcie rodziny, która jest wyrozumiała i stanowi oparcie, wysłucha w tych chwilach, gdy coś idzie nie po myśli oraz pomoże, gdy brakuje rąk do pracy lub w razie spadku energii.

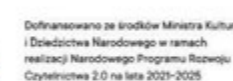
Projekt BLISKO to szansa na spotkania z bibliotekarzami z całej Polski (podczas cudownych spotkań i konferencji zorganizowanych przez Narodowe Centrum Kultury) oraz na naładowanie akumulatorów podczas wyjazdów studyjnych.

Przed nami drugi rok projektowy i choć było masę roboty i stresu, to wchodzę w niego z nadzieją i radością, z oczekiwaniem na to, co przyniesie, co powstanie, co się zmieni, a co ugruntuje. I z chęcią podejmę wyzwanie z BLISKO jeszcze raz.

Bo podróże literackie, to podróże w głąb siebie, a w dzisiejszych czasach mamy coraz mniej czasu na poznanie się nawzajem.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025.

Beata Łyczewska
Gminna Biblioteka Publiczna
im. Kajetana Sawczuka w Konstancynie

Mediateka – nowa siedziba Biblioteki Miejskiej w Puławach

1 kwietnia 2023 roku odbyło się uroczyste otwarcie nowej siedziby Biblioteki Miejskiej w Puławach.

Mieszkańcy Puław 1 kwietnia 2023 roku zyskali nową przestrzeń kulturalną i czytelniczną. Tego dnia odbyło się uroczyste otwarcie Mediateki. Wydarzenie rozpoczęło się przed głównym wejściem do budynku, gdzie po przemówieniach gości oraz władarzy miasta przecięto wstęgę, a następnie wszyscy uczestniczący w spotkaniu zostali zaproszeni do zwiedzania nowoczesnych wnętrz Biblioteki.

Podczas otwarcia zaprezentowano mural autorstwa Dawida Ryskiego, zdobiący ścianę sali zabaw. Pokazana została też prezentacja multimedialna, przedstawiająca całą historię Biblioteki Miejskiej w Puławach: od przypomnienia czytelnikom wnętrza dawnej siedziby przy ulicy Głębokiej, poprzez etapy powstawania nowego budynku i wreszcie widzowie mogli zobaczyć finalne wyposażenie i wygląd Mediateki. W holu wystawienniczym Media-

teki, można było obejrzeć wystawę studentów warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych pt. „Symposium Puławy – malarstwo w interakcji”. Na zakończenie uroczystego otwarcia Mediateki w Puławskim Ośrodku Kultury „Dom Chemika”, odbył się recital znanego aktora Kacpra Kuszewskiego pt. „Album rodzinny”.

Budynek Mediateki to nowoczesna bryła zaprojektowana przez architekta Janusza Gąsiorowskiego z Biura Projektowego „Marka”. Przestrzeń blisko 4000 m² podzielono na strefy. Są tu miejsca do cichej pracy, ale i relaksu, przestrzeń wystawiennicza, a także miejsca do realizacji zajęć czytelnicznych oraz biura i parking.

Każdy czytelnik ma dostęp do nowoczesnych technologii, które mają umożliwić mu korzystanie z zasobów Biblioteki w jak najbardziej komfortowy sposób. Mediateka posiada bowiem książkomat oraz wrzutnię, dzięki którym można odebrać lub oddać

wypożyczony wolumin po godzinach pracy Biblioteki. Dwa urządzenia typu self-check, które zostały zamontowane w przestrzeni wypożyczalni, pozwalają czytelnikom na samodzielne zwroty i wypożyczenia książek oraz audiobooków. Wyposażone są one w udogodnienia w postaci ruchomych półek do szczytywania wypożyczonych woluminów. Dzięki temu osoba na wózku inwalidzkim lub dziecko, może swobodnie z nich skorzystać. Jednocześnie warto wspomnieć, iż wypożyczalnia dla dorosłych i wypożyczalnia dla dzieci, zostały umiejscowione na parterze budynku i stanowią jednolitą przestrzeń. Znajdują się tu również czytelnia czasopism, sala zabaw, strefa przeznaczona na spotkania autorskie oraz strefa gier. Są one przestrzeniami adaptowanymi, gdyż każda z nich posiada zamontowany ekran i rzutnik, dzięki którym można realizować zajęcia dla dzieci oraz prezentacje multimedialne. W strefie gier czytelnicy mogą skorzystać z nowej propozycji Biblioteki, która oferuje 433 gry planszowe oraz kilkanaście gier

na konsole Playstation i Xbox. Czytelnik swobodnie może korzystać z księgozbioru Mediateki liczącego ponad 56 tysięcy woluminów – dostęp do półek jest nieograniczony, a wszystkie woluminy oraz gry zostały zabezpieczone w systemie RFID.

W Mediatece znajdują się dwie kabiny cichej pracy, z których czytelnicy chętnie korzystają. Umożliwiają im one odseparowanie się od bodźców zewnętrznych i gwarantują pracę w ciszy i skupieniu. W nowych przestrzeniach nie mogło zabraknąć miejsca, w którym czytelnicy mogliby surfować po Internecie, jednakże Mediateka nie posiada typowej czytelnicy internetowej – 20 stanowisk komputerowych umiejscowionych zostało w kilku strefach wypożyczalni. Cztery stanowiska przystosowane są do dostępu dla osób niepełnosprawnych przez możliwość regulowania wysokości blatu.

Na pierwszym piętrze Mediateki zlokalizowano salę widowiskową, która może pomieścić do 100 uczestników. Została ona wyposażona w nowoczesny system audiowizualny z profesjonalnym oświetleniem scenicznym oraz dużym ekranem. Sala posiada również system zaciemniający, dzięki któremu można w niej organizować seanse filmowe. Na tym poziomie znalazła się również sala klubowa oraz hol wystawienniczy. Sala klubowa przeznaczona jest do realizacji spotkań czytelnicznych dla mniejszej liczby odbiorców – do 20 osób. Dzięki zamontowaniu w niej ekranu i rzutnika, swobodnie może zostać zamieniona w salę konferencyjną. Sklepienie Mediateki zwieńczone jest przestronnym świetlikiem, dzięki któremu hol wystawienniczy zyskuje dostęp do światła dziennego.

W całej przestrzeni Mediateki czytelnik odnajdzie mnóstwo miejsc służących do tego, by przysiąść choć na chwilę, jednak główna strefa relaksu – Arboretum, znajduje się na parterze. Tam, pośród bujnej roślinności można wypocząć i poczytać książkę na nowoczesnym szeszlunku lub pufie sakwie.

Nowinką ekologiczną w Bibliotece jest zielony dach. W nowoczesnej przestrzeni urbanistycznej, gdzie często brakuje miejsca na ogromne połacie roślinności, zielony dach poprawia mikroklimat otoczenia oraz jakość powietrza.

Ze względu na ideę szerokiej dostępności zarówno dla osób z niepełnosprawnością czy rodziców z dziećmi, w budynku Mediateki projektanci starali się zniwelować wszelkie bariery. Do Biblioteki wchodzi się bezpośrednio z poziomu chodnika, a dostęp na piętro zapewniają dwie windy, którymi czytelnicy mogą wjechać już z poziomu podziemnego parkingu. Regały z książkami ustawione są w najbardziej optymalny sposób, tak aby zarówno osoba na wózku inwalidzkim, czy rodzic z dzieckiem, mogli swobodnie się między nimi poruszać.

Co dała Mediateka puławianom? Przez ponad 50 lat Biblioteka Miejska w Puławach była centrum literackim, w którym każdy z czytelników znajdował miejsce dla siebie. Przez te wszystkie lata bibliotekarze byli orędownikami literatury, a także promowali wydarzenia kulturalne. Wielu mieszkańców Puław na pewno z sentymentem wspomina dawną siedzibę naszej Biblioteki. Jednak nowoczesne przestrzenie, ułatwiony dostęp czy strefa wypoczynku sprawiły, iż Mediateka w 2023 roku, stała się centrum spotkań zarówno dorosłych czytelników, rodzin z dziećmi jak i młodzieży. Nasi czytelnicy odnajdują tu współczesnego ducha i na nowo odkrywają to miejsce dla siebie.

Małgorzata Szczypa
Biblioteka Miejska
w Puławach

Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie (1948-2023) : jubileusz 75-lecia placówki . Nadanie imienia Aleksandra Szeptyckiego

14 czerwca 2023 roku tytułowa biblioteka obchodziła jubileusz 75-lecia. Obchody powołania placówki połączono z uroczystością nadania jej imienia Aleksandra Szeptyckiego. Świętowano najpierw w siedzibie placówki przy ul. Orzechowej 10 w Łabuniach, a następnie w domu misyjnym Sióstr Franciszkanek Misjonarek Maryi w Łabuniach.

W obchodach uczestniczyła Joanna Mazurek – Dyrektor Wydziału Spraw Społecznych i Promocji Powiatu Starostwa Powiatowego w Zamościu, Kierownik Filii Urzędu Marszałkowskiego w Zamościu Mariusz Tłuczek, Wójt Gminy Łabunie – Mariusz Kukielka, Przewodnicząca Rady Gminy Elżbieta Kuźma, Tadeusz Sławewski – Dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, Halina Zielińska i Kamila Niemczuk z Książnicy Zamojskiej, środowisko bibliotekarzy z bibliotek powiatu zamojskiego, Dorota i Leszek Firkowie, sołtysi i radni gminy Łabunie, Anna Boć-Bil – Dyrektor Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży w Łabuniach, Anna Syska – Kierownik GOPS w Łabuniach, Justyna Żuk kierownik COM w Brudku, a także panie z Kół Gospodyń Wiejskich w Gminie Łabunie, emerytowani pracownicy i kierownicy biblioteki w tym wieloletni kierownik Bogdan Szykuła, a także czytelnicy, sympatycy i miłośnicy książki i biblioteki.

Były przemówienia, podziękowania i wspomnienia. W Bibliotece wyeksponowano w gablocie fotografie patrona i reprodukcje dokumentów dotyczących jego życia, a także portret namalowany przez Leszka Firka na okoliczność nadania placówce imienia Andrzeja Szeptyckiego. Można także było obejrzeć wystawę książek poświęconych rodowi Szeptyckich. Uroczystości towarzyszyła wystawa fotografii portretowej mieszkańców Gminy Łabunie autorstwa Andrzeja Szumowskiego.

Dalsza część uroczystości odbywała się w zespole pałacowo-parkowym Zgromadzenia SFMM w Łabuniach, gdzie potomek rodu Szeptyckich – Maciej Szeptycki wygłosił prelekcję poświęconą patronowi Biblioteki. Tego samego dnia, na grobie Aleksandra Szeptyckiego (cmentarz rodziny Szeptyckich i Sióstr FMMM w Łabuniach na terenie parku zgromadzenia) Wójt Gminy Łabunie – Mariusz Kukielka oraz Dyrektor Biblioteki Publicznej Gminy Łabunie – Agnieszka Szykuła-Żygawska złożyli wieniec i zapalili znicze.

Tradycje gromadzenia księgozbiorów na terenie Gminy Łabunie sięgają XIX wieku. Wartościowe zbiory posiadał na początku XIX wieku Stanisław Grzębski w swoim pałacu w Łabuniach. Miały one rys genealogiczny, ponieważ wśród zbiorów znajdowa-

ty się wykresy dotyczące potomków tego roku. Książki gromadził ks. Augustyn Trojanowski – proboszcz parafii Łabunie w połowie XIX wieku. Pod koniec XIX stulecia właściciel sąsiednich Łabuniek Teodor Kaszowski posiadał księgozbiór liczący ponad 4000 tomów. Jak podaje „Tygodnik Ilustrowany” z 1881 roku w łabunieckim pałacu znajdował się m.in. „Statut” Jana Łaskiego z 1506 roku, „Żywot św. Stanisława” wydany w 1530 roku, egzemplarz „Biblii Lopolity” z 1561 roku (E. Chwalewik, *Zbiory polskie. Archiwa biblioteki gabinetu galerje muzea i inne zbiory pamiątek przeszłości w ojczyźnie i na obczyźnie*, Warszawa-Kraków 1926, T. I, s. 430). W wyniku wojny zgromadzone w pałacu archiwum rodzinne oraz biblioteka zostały zrabowane przez wojska austriackie. Przede wszystkim księgi z zakresu agronomii znajdowały się w księgozbiorze Aleksandra Tarnowskiego – właściciela pałacu i nowoczesnego folwarku w Łabuniach pod koniec XIX stulecia.

Wiadomo, że służąca lokalnej społeczności biblioteka czynna była w Łabuniach w okresie międzywojennym. Jej pracownikami byli: Stanisław Adamowicz i Janina Gruszczyńska. Mieszkańcy gminy mogli korzystać z prywatnego księgozbioru ks. [Michała?] Kota. Oba te księgozbiory uległy zniszczeniu w czasie działań wojennych we wrześniu 1939 roku. Antoni Palichleb w książce *Wspomnienia czeladnika* (Warszawa 1970) wspomina swój pobyt w Łabuniach w 1913 roku. Na stronie 67 pisze: *Wypożyczałyśmy w bibliotece przykościelnej polskie książki... Jest to ślad istnienia wypożyczalni książek w Łabuniach, działającej jeszcze w zaborze rosyjskim.*

Gminna Biblioteka Publiczna w Łabuniach powstała w 1948 roku na mocy Dekretu o bibliotekach i opiece nad zbiorami bibliotecznymi z 17 kwietnia 1946 roku. W latach 1955-1972 funkcjonowała jako Gromadzka Biblioteka Publiczna w Łabuniach, a od 1973 roku nosi nazwę Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie. Pierwszym jej organizatorem i kierownikiem był miejscowy nauczyciel Józef Czelej, który pracował na tym stanowisku od 1948 do 1955 roku. W latach 1955-1967 w bibliotece była zatrudniona Genowefa Biłska, a następnie – od 1967 do przejścia na emery-

turę w 1991 roku – Kazimiera Zwolak. W 1991 roku kierownikiem biblioteki został Bogdan Szykuła, który pracował do 2020 roku.

Na przełomie wieków sieć biblioteczna składała się z Biblioteki Publicznej Gminy Łabunie, Filii Ruszów i trzech punktów bibliotecznych na bazie książek Biblioteki w Łabuniach: w Bródku, w Łabuńkach Pierwszych i w Majdanie Ruszowskim. Obecnie poza biblioteką główną funkcjonuje Filia w Ruszowie. Filia w Ruszowie posiada księgozbiór powstały z myślą o najmłodszych (Filia mieści się w budynku przedszkola w Ruszowie). Szczególną wartością Biblioteki w Łabuniach jest księgozbiór regionalny. Ponadto placówka prowadzi Izbę Muzealną. Przechowuje i opracowuje lokalne pamiątki, dokumenty i fotografie. Placówka stworzyła własną markę, jaką jest Łabuńska Biblioteczka Regionalisty. W ramach tego cyklu są wydawane wspomnienia i pamiętniki mieszkańców, monografie miejsc z terenu gminy, opisy ważnych wydarzeń. Formą promocji lokalnych twórców są dedykowane im tomiki, a także wystawy plastyczne. Z myślą o najmłodszych organizowane są warsztaty, prelekcje oraz spotkania na czas wakacji i ferii.

Uchwałą Rady Gminy Łabunie numer 35/305/2023 z dnia 26 kwietnia 2023 roku Bibliotece Publicznej Gminy Łabunie nadano imię Aleksandra Szeptyckiego.

Aleksander Maria Dominik Szeptycki (ur. 4 sierpnia 1866 w Przyłbicach, zm. 19 czerwca 1940 w Zamościu) – polski ziemianin, społecznik i filantrop.

Syn Jana Kantego Szeptyckiego i Zofii z Fredrów, córki komediopisarza, Aleksandra Fredry. Był wyznania rzymskokatolickiego. W 1893 roku poślubił Izabellę Sobańską (1870-1933), córkę Kazimierza i Marii z Potulickich. Mieli siedmioro dzieci. Był właścicielem dużego majątku ziemskiego: dóbr Łaszczów, Grodysławice, Pukarzów, Zimno, Czerkasy, Podhajce, Nadolce, Hopkie, Ruda Żelazna oraz Łabunie. W 1922 roku przekazał wraz z małżonką Siostrom Franciszką Misjonarkom Maryi pałac wraz z parkiem i gospodarstwem rolnym w Łabuniach. Darowana

posiadłość była wotum dziękczynnym dla zakonnic, które wsparły Szeptyckich podczas choroby ich córki Zofii. Siostry udostępniły rodzinie mieszkanie i otoczyły opieką podczas ich pobytu w Odessie.

W 1907 roku Aleksander Szeptycki współtworzył Bibliotekę Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Należał do Związku Ziemian, był radcą i prezesem Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Lublinie. Należał także do grona współzałożycieli Syndykatu Rolniczego w Hrubieszowie i Zamościu. Był członkiem rad nadzorczych Związku Cukrownictwa i Związku Hodowców Lubelskiego Konia Szlachetnego. Brał udział w corocznych wystawach prezentujących osiągnięcia z dziedziny rolnictwa i hodowli. Był inicjatorem budowy, członkiem Zarządu i udziałowcem cukrowni w Wożuczynie oraz aktywnym w regionie działaczem społecznym.

Wspierał inicjatywę powołania w Łabuniach Straży Ogniowej. Czynn timer popierał Związek Strzelecki „Strzelec” i Ligę Ochrony Przeciwpowietrznej

Państwa. Przekazał własne grunty pod szkołę podstawową w Łabuniach oraz strzelnicę dla młodzieży, usytuowaną między Łabuniami a Wólką Łabuńską. Był honorowym prezesem Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Wiejskiej, Koło przy parafii Łabunie.

W 1937 roku jako prefekt Sodalizacji Mariańskiej Ziemi Zamojskiej, został odznaczony papieskim orderem Pro Ecclesia et Pontifice. Był teściem błogosławionego Stanisława Kostki Starowieyskiego.

Został zamęczony przez Gestapo 19 czerwca 1940 roku w Rotundzie Zamojskiej. Był jedną z ofiar, skierowanej przeciw polskim elitom, niemieckiej Akcji AB, będącej kontynuacją akcji „Inteligencja”.

dr Agnieszka Szykuła-Żygawska
Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie
im. Aleksandra Szeptyckiego
w Łabuniach

Bibliotekarki – ogrodniczki w gminie Trawniki

Książki i ogrodnictwo nie od dziś mają ze sobą dużo wspólnego. W wielu polskich, ale i zagranicznych bibliotekach, popularność zyskują działania proekologiczne, promujące wspaniałe hobby jakim jest ogrodnictwo. W jednych bibliotekach rozdawane są czytelnikom nasionka zapakowane we własnoręcznie zrobione przez bibliotekarzy torebki, w innych, gotowe sadzonki. Zawsze jest to okazja do rozmowy o wschodzących roślinach, prośba o podzielenie się wrażeniami, czy rezultatami hodowli. Nierzadko też, czytelnicy z dumą przynoszą do biblioteki wyhodowane przez siebie plony.

Trend ten, z języka angielskiego, zwany plantcrossingiem, jest świetną metodą na lepszy kontakt z czytelnikiem, na urozmaicenie funkcji strictly biblioteki, jaką jest wypożyczanie książek. W ramach plantcrossingu, podobnie jak bookcrossingu, można nie tylko odbierać sadzonki z biblioteki, ale również, co praktykowane jest w wielu bibliotekach – wymieniać się nimi. W wielu księżnicach przeważnie na wiosnę, realizowane są warsztaty „las w słoiku”, zielarskie czy ekologiczne, siane wspólnie z czytelnikami są

kwietne łąki, czy organizowane są wystawy roślin rzadkich. W nowobudowanych bibliotekach są zakładane arboreta, a nawet tzw. „zielone dachy”. Nierzadko te akcje aranżowane są we współpracy z lokalnymi sklepami ogrodniczymi czy kwiaciarniami. Jest to wspaniały trend, bardzo „na czasie”. Nie tylko przyczynia się do zwiększenia liczby czytelników w bibliotece, ale działa też wychowawczo, uczy, zwłaszcza młodych czytelników, o roli jaką odgrywa przyroda w naszym życiu. Budzi świadomość ekologiczną i pozwala na „powrót do korzeni”, co w dzisiejszych, pełnych betonu i elektroniki czasach, jest nie do przecenienia.

(od redakcji)

Bibliotekarki z Bibliotek Publicznych w Trawnikach, Biskupicach i Oleśnikach (pow. świdnicki) z powodzeniem łączą pracę z pasjami. Czy ogrodnictwo może współgrać z literaturą? Wyobrażając sobie idealny urlop, przed oczami pojawić się może wizja leniwego popołudnia w ogrodzie, z książką w dłoni. Skoro więc można przyjść do biblioteki po książkę, to dlaczego nie po sadzonkę?

Już w lutym rozpoczęliśmy ogrodnicze przygotowania do tegorocznego Tygodnia Bibliotek. Bi-

blioteczne parapety zaczęły zapełniać się pojemnikami z kiełkującymi pomidorkami koktajlowymi, słodkimi i ostrymi papryczkami, szalwią trójbarwną oraz żeniszkiem meksykańskim. Po kilkunastu tygodniach sadzonki przepikowane zostały do osobnych pojemników i gotowe były do rozdania czytelnikom. Podczas majowego Tygodnia Bibliotek każdy czytelnik, który wypożyczył książkę, mógł również zabrać do domu wybraną przez siebie sadzonkę. Była to świetna promocja bibliotek, co wyraźnie zaobserwowaliśmy w statystykach. Przy wschodzących roślinach czytelnicy rozmawiali z bibliotekarkami o swoich ogrodach i wymieniali się działkowymi trikami. Była to już kolejna akcja rozdawania roślin czytelnikom w trakcie Tygodnia Bibliotek i na pewno nie ostatnia. Czytelnicy powracają do bibliotek i chwalą się owocami swojej pracy, a podczas niedzielnych obiadów na ich stołach pojawiają się biblioteczne warzywa, „których spożywanie grozić może poważnym uzależnieniem od czytania książek”.

Ewa Ładuniuk
Biblioteka Publiczna
w Trawnikach

XX Ogólnopolski Tydzień Bibliotek w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

W dniach 8-15 maja 2023 roku świętowano w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, jubileuszowy XX Ogólnopolski Tydzień Bibliotek. Jest to coroczne wydarzenie organizowane przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, mające na celu promocję czytelnictwa i bibliotek. Służy podkreśleniu roli czytania i bibliotek w poprawie jakości życia i edukacji oraz zwiększaniu prestiżu zawodu bibliotekarza. Stowarzyszenie stawia sobie za cel zainteresowanie książką jak najszerzych kręgów społeczeństwa. Tegoroczne hasło Tygodnia Bibliotek brzmiało „Moja, Twoja, Nasza – BIBLIOTEKA”.

W WBP, tydzień ten obfitował w różnego rodzaju wydarzenia – były warsztaty dla dzieci, spotkania autorskie, promocje książek, oprowadzania kuratorskie po wystawie – „Czemierniki. Dzieje wsi, miasta, gminy”, a także prezentacje z wyjazdów w ramach programu Erasmus+. Były również warsztaty florystyczne, na których uczestnicy wykonywali piękne bukiety. Oryginalne zakładki do książek i nie tylko, można było stworzyć na zajęciach przy pomocy grupy „Otulanie włóczęką”. W ramach Tygodnia Bibliotek odbyło się również XIII Lubelskie Forum Bibliotekarzy, podczas którego była okazja wysłuchać ciekawych wykładów.

Warsztaty dla dzieci cieszyły się ogromnym zainteresowaniem naszych najmłodszych czytelników. Zajęcia pt. „Mieszkamy w książce, czyli co Ty wiesz o bohaterach” opowiadały o procesie powstawania książki, zaczynając od pomysłu autora, poprzez wszystkie etapy w wydawnictwie, aż po efekt końcowy. Podczas całego Tygodnia Bibliotek odbyło się aż siedem warsztatów. W swobodnej rozmowie, podczas której dzieci zadawały mnóstwo pytań, dowiedziały się kto pracuje w wydawnictwie i jakie ma zadania przy procesie tworzenia książki. W czasie warsztatów uczestnicy wcielili się w ilustratorów – ich zadaniem było narysowanie wybranych scenek z bajki „Czerwony kapturek”. Powstały w ten sposób album, dzieci zabierały ze sobą, jako efekt końcowy zajęć. W cza-

sie warsztatów prezentowane były różnego rodzaju książki – dzieci zobaczyły książeczki harmonijkowe, trójwymiarowe, a nawet grające! Zapoznały się również z typami książek przeznaczonymi dla starszych czytelników. Uczestnicy zajęć zobaczyli też jak wyglądają mikrofilmy oraz inne ciekawe zbiory, gromadzone w Dziale Zbiorów Specjalnych. Na koniec zajęć był słodki poczęstunek i w prezencie zakładki do książek.

WBP, podczas XX Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek, była również miejscem kilku ciekawych spotkań autorskich. Największą publikę zgromadziła wizyta znanego i bardzo lubianego aktora, reżysera ale i autora książek oraz wielbiciela futbolu – Artura Barcisia. Podczas spotkania aktor bawił publiczność różnymi anegdotami ze swojego życia, odpowiadał na liczne pytania widzów oraz podpisywał książki.

Spotkanie z autorem poczytnych kryminałów – Alkiem Rogozińskim, było bardzo dynamiczne i barwne. Rogoziński to osoba bardzo kontaktowa i medialna, showman. Autor bawił zgromadzoną publiczność licznymi żartami i anegdotami, opowiadał o swoich związkach z Lublinem, a na koniec spotkania podpisywał książki i odpowiadał na pytania.

Podczas XX Tygodnia Bibliotek w WBP, odbyły się również promocje trzech, jakże różnych od siebie książek – *Ziemia w tyglu historii* Marii Trzaskowskiej, *Drogami skalnej ziemi. Podtatrzańska włóczęga krajoznawcza* Hanny Pieńkowskiej i Tadeusza Staicha oraz *Humor w czasach zarazy* Ewy Głazewskiej i Małgorzaty Karwatowskiej.

Pierwsza to saga rodzinna, opowiadająca losy rodziny autorki – wnuczki legendarnego wiceprezenta miasta Lwowa – Zdzisława Marchwickiego. Autorka w porywający sposób przedstawia dzieje swojej rodziny na przestrzeni wielu lat i na tle ważnych wydarzeń historycznych. Podczas spotkania widzowie mogli wysłuchać wielu barwnych historii, które ilustrowane były pokazem zdjęć.

Drugie wydarzenie dotyczyło okrzykniętej swego czasu, „biblią podhalańską”, książki pt. *Droga-*

mi podhalańskiej ziemi. Podtatrzańska włóczęga krajoznawcza. Dzieło, które w 1957 roku zostało uhonorowane nagrodą literacką miasta Zakopanego, zyskało renomę i zostało docenione przez liczne grono krajoznawców, przewodników i innych osób zawodo-wo zajmujących się szeroko pojętym taternictwem i górami. W 2021 roku wyszło drugie wydanie książki, o które zabiegał autor – Tadeusz Staich, i do którego rozpoczął przygotowania pod koniec swojego życia. Przedsięwzięcie doszło do skutku dzięki pomocy miasta Zakopane i wsparciu licznych partnerów. Dzieło otrzymało nową szatę graficzną, opracowanie i redakcję. O książce opowiadał Rafał Monita – właściciel wydawnictwa Astrai, wydawca książki.

Kolejnym godnym uwagi spotkaniem, była promocja książki *Humor w czasach zarazy* Ewy Głazewskiej i Małgorzaty Karwatowskiej. Autorki to bardzo znane w środowisku naukowym, humanistycznym, profesorki UMCS. Monografia bada zjawisko humoru, jego wieloaspektowość i złożoność na tle pandemii Covid 19. Jak przekonują autorki – człowiek oswaja rzeczywistość, dystansując się od negatywnych jej aspektów i czynników, a jednym z narzędzi służącym do tego, jest właśnie poczucie humoru.

Cykl spotkań autorskich zakończyło wydarzenie online, transmitowane na bibliotecznym Facebooku, którego gością była autorka książek dla dzieci, młodzieży i dorosłych – Paulina Płatkowska.

Dużym zainteresowaniem w tym świątecznym tygodniu, cieszyła się wystawa „Czemierniki. Dzieje wsi, miasta, gminy”, która była eksponowana w WBP do 27 maja. Prezentowano na niej różnorodne materiały dotyczące historii ziemi czemiernickiej od czasów najdawniejszych do współczesności. Większość obiektów, zebranych na wystawie, pochodziła ze zbiorów WBP oraz z różnych instytucji, ale było też wiele materiałów z prywatnych kolekcji. Wystawa została wzbogacona o stroje ludowe wypożyczone z Muzeum Narodowego w Lublinie oraz eksponaty, w tym Miecz Wikingów z Tyśmienicy, z zasobów Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej. Podczas XX Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek odbyły się cztery oprowadzania kuratorskie po wystawie, które zgro-

madziły szerokie grono zainteresowanych.

Tradycyjnie, podczas Tygodnia Bibliotek odbyło się Lubelskie Forum Bibliotekarzy, w tym roku zrealizowane po raz 13. Organizatorem Forum jest Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Zarząd Okręgu w Lublinie i WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie. Podczas Forum wręczona została nagroda Lubelski Bibliotekarz roku 2022, która tym razem powędrowała do Marty Frączek – Dyrektora Biblioteki u Kazimierza Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej im. Kazimierza Zielińskiego w Modliborzycach.

Konkurs został zainicjowany w 2011 roku przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Warszawie. Główną przesłanką przyświecającą wydarzeniu, jest promocja zawodu bibliotekarza. Konkurs składa się z dwóch etapów: okręgowego i ogólnopolskiego, podczas których wybierani są najbardziej cenieni bibliotekarze w poszczególnych województwach, a następnie Bibliotekarz Roku cieszący się największym uznaniem w kraju.

Podczas XIII Lubelskiego Forum Bibliotekarzy zaproszeni goście mogli wysłuchać również ciekawych wykładów – „Przywództwo w trudnych czasach” prof. dr hab. Joanny Madalińskiej-Michalak oraz „Biblioteczny dobrostan, czyli co jest ważne w bibliotecznym działaniu” Karoliny Suskiej. „Erasmus w Bibliotece, Biblioteka w Erasmusie – podsumowanie projektu” to z kolei tytuł prezentacji, przedstawiającej projekt, realizowany przez WBP w Lublinie w ramach programu Erasmus+. Prezentacja została pokazana na zakończenie Forum Bibliotekarzy.

Podsumowując, XX Ogólnopolski Tydzień Bibliotek w WBP im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, obfitował w wiele ciekawych wydarzeń i zgromadził liczną publiczność. Bibliotekarze mieli szansę na wymianę doświadczeń i integrację, a nasi czytelnicy i uczestnicy imprez, z pewnością pożytecznie i ciekawie spędzili czas. Do zobaczenia za rok!

Kamila Rudnicka
Dział Udostępniania Zbiorów. Multimedia
Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

Job Shadowing na dalekiej Północy – wizyta bibliotekarzy w Bibliotece Publicznej i Archiwum miasta Tromsø w Norwegii

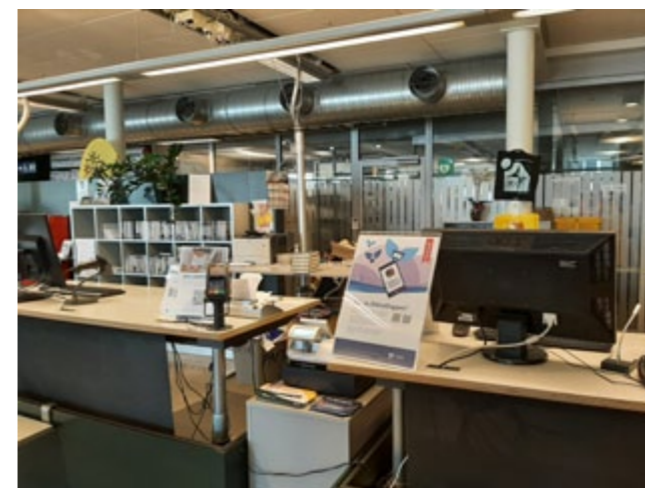
Akredytowany projekt numer: 2021-1-PL01-KA121-ADU-000010256 w ramach programu Erasmus+, Akcja kluczowa 1: Mobilność edukacyjna osób
Numer akredytacji: 2020-1-PL01-KA120-ADU-096333

W dniach 27-31.03.2023 roku, grupa sześciu osób z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, gościła w Bibliotece Publicznej i Archiwum miasta Tromsø w Norwegii. Tromsø jest największym miastem północnej Norwegii, leży na wyspie Tromsøya 350 km za kołem podbiegunowym. W XIX i XX wieku miasto było punktem startowym wielu ekspedycji polarnych, przez co zyskało sławę jako „wrota do Arktyki”. Liczy około 65 000 mieszkańców, a rocznie odwiedza je około 2 000 000 turystów. Ludzie przyjeżdżają tu m.in. po to, by oglądać spektakularne zorze polarne, jeździć psimi zaprzęgami, czy w lecie – doświadczać białych nocy.

Biblioteka Publiczna w Tromsø jest najstarszą instytucją kultury gminy Tromsø. Założona została w roku 1871. W 2005 roku przeniosła się ze swojej starej siedziby w Storgatbakken do spektakularnego budynku w Fokuskvartalet. Jest on zbudowany pod oryginalnym dachem starego kina Fokus, został zaprojektowany przez architekta Gunnara Bøgeberga Haugena i wzniesiony w 1969 roku. Biblioteka i Archiwum Miejskie w Tromsø ma dwa oddziały – w Kroken i Tromsdalen oraz oddział w więzieniu w Tromsø. Biblioteka współpracuje też z bibliotekami szkolno-publicznymi w Lakselvbukt i w Brensholmen. Do księżnicy w Tromsø przynależy książkobus, którego oferta skierowana jest głównie do dzieci i młodzieży. Odwiedza on 23 przystanki miesięcznie i służy około 2 000 dzieci. Biblioteka i archiwum miejskie w Tromsø zatrudnia łącznie 40 pracowników. Budżet instytucji to 2 600 000 dolarów rocznie. Organizowanych jest tu wiele konkursów, spotkań, działają kółka czytelnicze, a nawet dziewiarskie. Działa tu również biblioteka nation, a wszystkie usługi są nieodpłatne.

Biblioteka jest nowoczesna i bardzo dobrze skomputeryzowana, jej budynek jest przestronny, nie ma wydzielonych czytelni, panuje zasada „im wyżej, tym ciszej”, a czytelnicy swobodnie poruszają się po bibliotece. Jest wiele miejsc do pracy zespołowej i samodzielnej, są wygodne fotele i kanapy; wszystko to sprawia, że jest to miejsce bardzo przyjazne dla

czytelnika. W budynku znajduje się ogólnodostępny punkt drukowania, ksero oraz miejsce, gdzie można wybić swoją monetę. W księżnicy funkcjonuje kantyna wspólna dla pracowników biblioteki i urzędników, gdyż budynek biblioteki połączony jest z Urzędem Miejskim. Z udogodnień dedykowanych bibliotekarzom na uwagę zasługują wózki biblioteczne, które automatycznie przydzielają książki do odpowiednich miejsc oraz stanowiska do samodzielnego wypożyczenia i oddawania książek. Większość zbiorów jest w wolnym dostępie, można też wypożyczyć tablet. Podczas wizytacji Biblioteki Publicznej miasta Tromsø, lubelscy bibliotekarze uczestniczyli w prezentacjach przedstawiających jej specyfikę, strukturę i statystyki. Instytucja goszcząca może pochwalić się 350 000 wypożyczeń rocznie, w 2022 roku odwiedziło ją 300 000 użytkowników, przy czym przed pandemią Covid 19 było to 630 000. Użytkowników automatycznie liczą bramki zamontowane przy wejściu do biblioteki. Oznacza to, że podobnie jak w innych skandynawskich bibliotekach, w statystykach są uwzględniane wszystkie osoby, które wchodzi do budynku, a nie tylko te wypożyczające materiały biblioteczne.

W kolejnym dniu job shadowingu, była okazja odwiedzić mniejsze biblioteki w Kroken i Tromsdalen, które organizacyjnie podlegają pod bibliotekę główną w Tromsø. Uczestnicy wyjazdu dotarli też do biblioteki szkolnej w Brensholmen, na wyspie Kvaløya, która po zamknięciu szkoły funkcjonuje jako placówka publiczna. Miejscowość liczy zaledwie 500 mieszkańców, a do szkoły uczęszcza 65 dzieci.

Uczestnicy wyjazdu zwiedzili też Bibliotekę Norweskigo Uniwersytetu Arktycznego, który jest najdalej wysuniętym na północ uniwersytetem na świecie. Budynek Biblioteki Uniwersyteckiej jest również bardzo nowoczesny i przestronny. Podobnie jak w Bibliotece Publicznej, nie ma tu zamkniętych pomieszczeń dla czytelników, na terenie całego budynku rozmieszczone są miejsca do pracy, ale też do gry np. w szachy. Bibliotekarze mieli okazję zobaczyć bardzo stare, cenne dzieła literatury norweskiej, które pracownik prezentował na specjalnej poduszce. W Bibliotece Uniwersytetu Arktycznego znajduje się wiele dzieł sztuki współczesnej. Na uwagę zasługuje bardzo długa makata, wyszywana ręcznie, będąca pracą rodowitej Samki. Kolejną biblioteką, którą bibliotekarze z Lublina mieli okazję odwiedzić, to Biblioteka Instytutu Polarnego. Przechowywanych jest tam wiele dokumentów i książek dokumentujących rolę Polaków w wyprawach polarnych. Uczestnicy wyjazdu mieli okazję obejrzeć prezentację w języku polskim, na temat eksplorowania przez grupę polskich odkrywców, lodowych jaskiń na dalekiej północy.

Pobyt w Norwegii był bardzo inspirującym i pouczającym wyjazdem. Uczestnicy zdobyli ciekawe doświadczenia, nabyli nowe kompetencje zawodowe i językowe. Dzięki obserwacji pracy norweskich kolegów, pojawiło się kilka idei, które bibliotekarze będą chcieli wcielić w życie w swojej bibliotece. Wszyscy uczestnicy wyjazdu ocenili wizytę w Bibliotece Publicznej i Archiwum miasta Tromsø jako niezwykle merytoryczną, ciekawą i inspirującą.

Kamila Rudnicka
Dział Udostępniania Zbiorów. Multimedia
Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

Job shadowing w Bułgarii – Biblioteka Narodowa w Płowdiwie

Akredytowany projekt numer: 2021-1-PL01-KA121-ADU-000010256 w ramach programu Erasmus+, Akcja kluczowa 1: Mobilność edukacyjna osób
Numer akredytacji: 2020-1-PL01-KA120-ADU-096333

W terminie 20-26 maja 2023 r. odbył się wyjazd bibliotekarzy w ramach programu Erasmus+. Wyjazd miał charakter szkoleniowy, była to mobilność typu „job shadowing”, czyli poznawanie pracy na danym stanowisku poprzez obserwację.

Sześcioro pracowników Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie odwiedziło Bibliotekę Narodową im. Iwana Wazowa w bułgarskiej miejscowości Płowdiw. Miasto jest jednym z najstarszych, a także drugim co do wielkości w Bułgarii. Można w nim znaleźć wiele atrakcji, w tym także piękne zabytki architektury, które przyciągają turystów z całego świata. Większość interesujących miejsc koncentruje się w ścisłym centrum, na malowniczej starówce. Zobaczyć tam można tradycyjną bułgarską architekturę, starożytne ruiny (np. rzymskiego teatru czy stadionu), liczne cerkwie oraz wyjątkowo ciekawy Meczet Dżumaja.

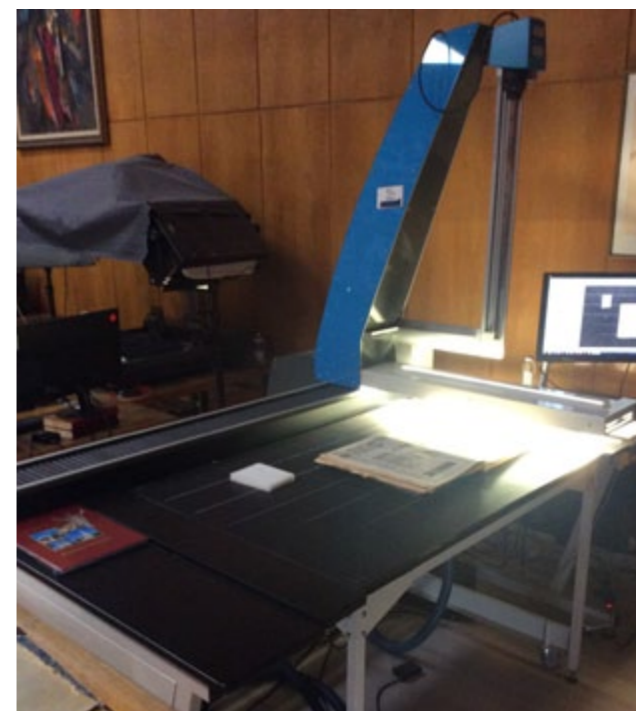
Jednym z najważniejszych ośrodków kulturalnych w Płowdiwie jest Biblioteka Narodowa im. Iwana Wazowa. Znajduje się w samym sercu miasta, a historia jej powstania sięga 1879 r., kiedy to na terenach współczesnej Bułgarii znajdowała się Rumelia

Wschodnia. Patronem Biblioteki jest słynny bułgarski pisarz i poeta – Iwan Wazow, uważany za jednego z najważniejszych twórców literatury bułgarskiej, nazywany również „ojcem literatury bułgarskiej”.

Biblioteka im. I. Wazowa to miejsce, w którym można poznać historię i kulturę Bułgarii, organizowane są wystawy, wykłady i prezentacje, a także różne konkursy i festiwale literackie, które przyciągają tłumy mieszkańców i przyjezdnych. Bibliotekarze z Polski mieli okazję uczestniczyć w otwarciu wystawy etnograficznej, gdzie zaprezentowane zostały przedmioty obrazujące tradycyjne zajęcia i życie mieszkańców Płowdiwu i okolicznych terenów. Szczególnie bogato reprezentowana była zastawa stołowa oraz przedmioty codziennego użytku. Brali również udział w uroczystym pochodzie ulicami Płowdiwu zorganizowanego z okazji Dnia Świętych Cyryla i Metodego, zwanego także Dniem Bułgarskiej Kultury, Dniem Piśmiennictwa Słowiańskiego. To najbardziej szanowane święto narodowe i kościelne w Bułgarii.

Biblioteka Narodowa w Płowdiwie jest powszechnie dostępną biblioteką naukową, mającą w swoich zbiorach książki, czasopisma, mapy, dokumenty życia społecznego, a także cenne zbiory specjalne. Wśród skarbów płowdiwskiej Biblioteki znajdują się: starodruk apostolski z północnej Macedonii, manuskrypt grecki z wizerunkiem Chrystusa, jak również fragment rękopisu etiopskiego, pochodzącego prawdopodobnie z X wieku.

Na uwagę zasługuje dział muzyczno-artystyczny z bogatą kolekcją płyt winylowych, płyt CD oraz nut. Ciekawostką i zaskoczeniem dla bibliotekarzy z Polski była możliwość wypożyczenia nut oraz reprodukcji różnych dzieł malarskich znajdujących się w zbiorach biblioteki.

Szczególną dumą bibliotekarzy płowdiwskich jest pracownia digitalizacji zbiorów, jedna z najlepszych w całym kraju. Zdigitalizowane zbiory obejmują m.in. znakomitą kolekcję plakatów filmowych oraz cenne dla Bułgarów czasopisma „Marica” – pierwszą bułgarską gazetę wydaną po wyzwoleniu, „Narodni glas”, „Nezavisimost”, „Polojenie”. Biblioteka planuje dalszą digitalizację swoich zbiorów.

Bibliotekę odwiedza rocznie ok. 126 tys. czytelników, a wypożyczanych jest blisko 260 tys. jednostek materiałów bibliotecznych. Te wysokie liczby są spowodowane tym, że Biblioteka w zasadzie jest jedyną biblioteką publiczną w Płowdiwie.

Biblioteka Narodowa w Płowdiwie oferuje również dostęp do Amerykańskiego Centrum Informacji Kulturalnej znanego jako American Corner. Ośrodek powstał w ścisłej współpracy z Ambasadą USA w Bułgarii. Zadaniem centrum jest wzbogacanie wiedzy poprzez stale aktualizowaną bazę zasobów informacyjnych, obejmującą książki amerykańskie, encyklopedie, leksykony, literaturę edukacyjną, czasopisma, multimedia. Ma na celu również promowanie kultury amerykańskiej.

Biblioteka oferuje swoim czytelnikom usługę wirtualną „Pytanie-odpowiedź”. W jej ramach pracownicy udzielają odpowiedzi na zapytania związane z księżnicą, podają informacje, które można uzyskać na podstawie posiadanego księgozbioru i systemów bibliotecznych, zagadnienia dotyczące ustawodawstwa bułgarskiego, historii i współczesnego regionu. Biblioteka stale rozwija się, wprowadza nowe udoskonalenia, które mają ułatwić czytelnikom dostęp do wirtualnej platformy bibliotecznej i e-usług, pracuje nad ciągłym rozwojem strony internetowej, a wszystkie innowacje dzieją się dzięki pasji i zaangażowaniu bibliotekarzy.

Edyta Rysztak-Skorupa
Dział Udostępniania Zbiorów. Multimedia
Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

Subiektywny Kalejdoskop Biblioteczny

1 kwietnia

Biblioteka Miejska w Puławach zaprosiła na uroczyste otwarcie nowej siedziby. Inauguracji towarzyszyły wystawa malarstwa studentów warszawskiej ASP oraz recital znanego aktora filmowego i wokalisty Kacpra Kuszewskiego.

2 kwietnia

W Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie odbył się wernisaż wystawy „Czemierniki. Dzieje wsi, miasta, gminy”. Na wystawie zostały zebrane różnorodne materiały dotyczące historii ziemi czemiernickiej od czasów najdawniejszych do współczesności. Ekspozycja została zorganizowana przez WBP, Czemiernickie Towarzystwo Regionalne, Parafię pw. św. Stanisława BM w Czemiernikach, Wójta Gminy Czemierniki oraz Archiwum Państwowe w Lublinie pod patronatem honorowym JE Arcybiskupa Stanisława Budzika oraz patronatem medialnym „Wspólnoty Radzyńskiej”.

14 kwietnia

Galeria OKNO MBP w Lublinie zaprosiła na otwarcie wystawy Iryny Syzonenko „Metamorfozy stepu”. Autorka wystawy to malarka, artystka, poetka, fotografka, od 2018 r. mieszka w Lublinie.

Gminna Biblioteka Publiczna im. Kajetana Sawczuka w Konstancynie zaprosiła na spotkanie z malarką Sylwią Kalinowską. Spotkanie odbyło się w ramach realizacji projektu „Z Biblioteką w tysiące podróży w nieznane” #BLISKO.

25 kwietnia

Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej zaprosiła wszystkich miłośników regionu i nie tylko, na spotkanie z dr. Jerzym Flisińskim – badaczem dziejów Białej Podlaskiej za rządów Radziwiłłów.

27 kwietnia

Rozstrzygnięto I edycję Konkursu Poetyckiego dla Dzieci i Młodzieży „Podlasie wierszem malowane”. Organizatorem konkursu była MBP w Białej Podlaskiej, zaś patronatem objął Prezydent Miasta Biała Podlaska Michał Litwiniuk. Laureatom serdecznie gratulujemy.

28 kwietnia

Swoje 20-lecie świętowała Grupa Malarska Paleta. Z tej okazji Miejska Biblioteka Publiczna w Krasnymstawie zaprosiła na otwarcie wystawy poświęconej Grupie.

8 maja

Filia nr 1 Miejsko-Powiatowej Biblioteki im. Anny Kamińskiej w Świdniku rozpoczęła Tydzień Bibliotek nietypową wystawą. Paweł Bucóń – wielki fan drużyny piłkarskiej Barça Barcelona – zaprezentował swoją kolekcję ok. 200 koszulek klubu. Ekspozycja obejmuje koszulki wyjazdowe, domowe oraz bramkarskie. Wielka gratka dla fanów futbolu!

12 maja

Filia nr 40 Biblioteka na Poziomie Miejskiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie świętowała swoje 5-te urodziny. Podczas uroczystości podsumowano działalność Biblioteki na Poziomie. Jubilatce serdecznie gratulujemy!

15 maja

Chełmska Biblioteka Publiczna im. Pauliny Orsetti zaprosiła wszystkich miłośników książek na II Chełmskie Targi Książki. Targi odbyły się w ramach Chełmskich Spotkań z Literaturą, w których gościli m.in. Krzysztof Ziemięć, Izabela Kuna, Janusz Leon Wiśniewski i Anna Seniuk.

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Krasnymstawie

zaprosiła na podsumowanie XX edycji Powiatowego Konkursu Literacko-Plastycznego „Legendy ziemi krasnostawskiej” Wszystkim nagrodzonym gratulujemy!

17 maja

Biblioteka u Kazimierza w Modliborzycach gościła pisarkę Małgorzatę Matwij, autorkę książek „Madame Blanche”, „W sieci kłamstwa” i „Wadliwego genu”. Autorka zdradziła, co skłoniło ją do pisarstwa, jakie tematy porusza oraz opowiedziała o swoich pasjach i zainteresowaniach.

24 maja

Na nietypowe zajęcia zaprosiła Gminna Biblioteka Publiczna w Czemiernikach. Filia w Bełczacu. Warsztaty mydlarskie to niezwykle zajęcia, które pozwoliły uczestnikom poznać tajemną sztukę wyrobu mydła.

31 maja

Odbyła się uroczysta gala finałowa II Powiatowego Konkursu Poetyckiego Nadbużańska Frazja, której organizatorem i koordynatorem była Gminna Biblioteka Publiczna w Wyrkach. Laureatom serdecznie gratulujemy!

3 czerwca

WBP im. H. Łopacińskiego zaprosiła na wystawę malarstwa Tomasza Bachanka „Bachanalia w Bibliotece”. Wydarzenie było częścią programu lubelskiej Nocy Kultury.

12 czerwca

Grupa Rekonstrukcyjno-Historyczna działająca przy Gminnej Bibliotece Publicznej im. Bpa A.P. Szelażka w Starych Kobiałkach zaprosiła na piknik historyczny,

a podczas niego odbyły się wykłady nt. historii regionalnej, wystawa fotografii „Stoczek Łukowski dawniej i dziś” oraz imprezy na powietrzu.

16 czerwca

W Galerii WBP im. H. Łopacińskiego odbył się finał Konkursu „Książka Roku 2022”. Laureatom wręczono Wawrzyny Pawła Konrada. Tego samego dnia Biblioteka zaprosiła również na XVI Aukcję Antykwaryczną. Na tegoroczną licytację wystawiono 324 obiekty.

Galeria Nova ChBP im. P. Orsetti zaprosiła na wernisaż wystawy twórczości osadzonych w ramach XI Ogólnopolskiego Konkursu „Nowe życie starych przedmiotów”.

Gościem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tarnogrodzie był Marcin Kozioł, autor książek dla dzieci i młodzieży. Jego powieść „Skrzynia Władcy Piorunów” została wpisana na listę lektur szkolnych.

19 czerwca

Zarząd Główny SBP przyznał Nagrodę Specjalną Gminnemu Ośrodkowi Kultury i Sportu w Hannie. Biblioteka Publiczna w Hannie, zaś wyróżnienie otrzymała Gminna Biblioteka Publiczna w Międzyrzeczu Podlaskim zs. w Wysokim w konkursie na najlepszą kampanię społeczno-edukacyjną Tygodnia Bibliotek 2023.

oprac. Lidia Głębińska
Dział Instrukcyjno-Metodyczny
Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie